

tallet og Mindretallet ere enige. Vi have alle været enige derom, at der var Anledning til at fremkomme med en Lov, som nærværende, idet der af et tidligere Ministerium er gjort en saadan Opfattelse af Grundlovens § 52 gjældende, at Folkethinget i sin Tid har seet sig foranlediget til at anlægge en Rigsretssag. Dommen, der faldt i denne Sag, var af den Besskaffenhed, at hele Udvalget har troet, at der var sær Anledning til at give en Lov for at hindre, at en Praxis kunde gøre sig gjældende, der kunde blive overordentlig farlig for Rigsdagens bevilgende Myndighed. Den Omstændighed, at den Sag, der i sin Tid blev anlagt, fornemmelig angik de Poster, der vedrørte Fællesministeriet, og som nu altsaa ikke paa samme Maade som tidligere høre under Rigsdagens Omraade, har ikke kunnet forandre Udvalgets Anskuelse med Hensyn til dette Punct. Vi troe, at hvad enten Dommen angik Fællessager eller særlige Sager, var det nødvendigt, da Dommen var affagt af Kongeriget's Rigsret, ligesom i en Lov at nedlægge Protest imod den Opfattelse, der var gjort gjældende, og netop fordi vi underordne os det Resultat, hvortil Rigsretten er kommen, troe vi, at det er nødvendigt igjennem en Lov at standse en Praxis, som vi ansee for farlig. I denne Henseende er, som sagt, alle Udvalgets Medlemmer enige. — Vi ere ogsaa enige deri, at naar Lovudkastet, saaledes som det oprindeligt var affattet, i § 1 omtaler calculatoriske Poster, at det da ogsaa omfatter de Poster, der ere hjemlede ved sær lig Lov. Vi have ikke optaget nogen særlig Bestemmelse derom, men vi have troet, at man kunde hjælpe derpaa, ved i Finantsloven udtrykkelig at betegne saadanne Poster tilligemed andre som calculatoriske Poster, saaledes at det ikke vilde fremkalde nogen Forlegenhed, at en Sum muligvis ikke var bevilliget, der havde Hjemmel i en særlig Lov. — Vi have ligeledes været enige deri, at det var nødvendigt at foreskrive en anden Fremgangsmaade, end den, der hidtil var gjort gjældende for at afholde Poster udenfor Finantsloven, der ikke vare calculatoriske, idet Kongen i saadanne Tilfælde skulde give sit Minde til Bestlutningen, og at denne fremtraadte som en provisorisk Lov,

naar Rigsdagen ikke var samlet, og at en Tillægsbevillingslov strax blev forelagt, naar Rigsdagen var samlet. — Vi ere ligeledes enige derom, at en Overtrædelse af denne Form vilde medføre Erstatningsansvar foruden det Straffean svar, hvorom der kunde blive Spørgsmaal. Forsaavidt er der altsaa en fuldstændig Samstemning i Udvalget. —

Det ærede Mindretal, Rigsdagsmanden for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Müller), har derimod havt Betænkelse, hvor de nævnte Omstændigheder ikke vare tilstede. Han har meent, at naar et Ministerium iagttog den Form, som er foreskrevet i denne Lov, og i paatrængende Tilfælde afholdt en Udgift, der ikke senere blev bevilget af Rigsdagen, da maatte det være Rigsretten, der skulde afgjøre, hvorvidt et Erstatningsansvar saavel som et Straffean svar i saadanne Tilfælde skulde kunne gøres gjældende. Jeg troer, at man her maa skjelne imellem 2 Tilfælde, som ere af forskjellig Natur. Det ene Tilfælde er det, hvor der ligesom er en Naturnødvendighed tilstede for et Ministerium til at handle, til at trække paa Kongeriget's Finanser. I saadanne Tilfælde vilde det vistnok være meget urigtigt; om en Minister, der saaledes tvungen af Omstændighederne afholdt en Udgift, ikke senere fik Fritagelse for Ansvar ved at faae den bevilget; men vi have troet, at man i saadanne overordentlige Tilfælde trostlig kunde stole paa, at Rigsdagen vilde bevilge Summen. Der, hvor det gjælder de hvieste Statsmagter, maa man dog tilsidst lade sig tilfredsstille ved moralske Garantier. Det er umuligt forud at angive saadanne mødende Tilfælde, i hvilke en Minister kan være nødsaget til at handle, og man kan ikke for saadanne Tilfælde foreskrive særlige Bestemmelser af Frygt for, at en Rigsdag skulde vise sig i høi Grad ubillig i Anvendelsen af den bevilgende Myndighed. Vi have heller ikke i Grundloven taget saadanne særegne Bestemmelser for det Tilfælde at, s. Ex. Krig, Pest eller andet Deslige gjør det umuligt for Regjeringen at sammenkalde Rigsdagen eller for den at sammentræde; dette er overordentlige Tilfælde, som Loven vanstelig forud kan tage Bestemmelse